

Bir duyguyu, düşüncüyü, haberi, isteği tam olarak anlatan sözcük ya da sözcük gruplarına **cümle (tümce)** denir.

ÖRNEK:

- Hayvanları seviyorum. (duygu)
- Yemeklerden önce ve sonra ellerimizi yıkamalıyız. (düşünce)
- Ayşe yarı Ankara'ya gidiyor. (haber)
- Bana yatacak yer gösterir misiniz? (istek)

Aşağıda yer alan cümleleri bildirdiği yargıya göre boyayınız.

Arkadaşlarımdan Ela'yı çok severim.	İSTEK	DUYGU	DÜŞÜNCE	HABER
Bana da elma verir misin?	İSTEK	DUYGU	DÜŞÜNCE	HABER
İlyas yılanlardan çok korkar.	İSTEK	DUYGU	DÜŞÜNCE	HABER
Aslı İzmir'den gelecek.	İSTEK	DUYGU	DÜŞÜNCE	HABER
Tuvalaette boşa akan suyu kapatır mısın?	İSTEK	DUYGU	DÜŞÜNCE	HABER
Şanlıurfa çok sıcak bir yer.	İSTEK	DUYGU	DÜŞÜNCE	HABER
En çok kitap okumayı severim.	İSTEK	DUYGU	DÜŞÜNCE	HABER
Mahir yarı köye gidiyor.	İSTEK	DUYGU	DÜŞÜNCE	HABER
Terli su içersen hasta olursun.	İSTEK	DUYGU	DÜŞÜNCE	HABER

Bir söz dizisinin cümle olabilmesi için anlamlı olması gerekir.

ÖRNEK:

- Babam bugün (cümle değil)
Babam bugün geliyor. (cümle)

Aşağıdaki ifadelerden cümle olanları işaretleyiniz?

- Bu yıl da çok başarılı bir öğrenci oldun.
- Ayşe'ye selamımı
- Biriken borçlarını hemen ödedi.
- Hep birlikte şehrin dışındaki
- Mehmet sakın geç kalmal
- Dersle geç kaldım.
- Kitaplarını çok
- Anahtarını evin içinde unuttu.
- Spor yapmak sağlık için önemlidir.
- Teknolojinin hayatımızdaki yeri çok önemlidir.
- Telefonda babamı

Cümle bir tek sözcükten ya da birden fazla sözcükten oluşabilir.

ÖRNEK:

Koşuyorum. (1 kelime)

Ailemle sinemaya gittik. (3 kelime)

Aşağıdaki cümlelerin kaç kelimedenden oluştuğunu yanındaki ok sembolü kutucuğa yazalım.

Sana bütün bildiklerimi tek tek anlattım.

6

Bankaya havale yapmaya gidiyorum.

4

Elif bize her geldiğinde oyuncaklarımla oynardı dururdu.

7

Geldim.

1

İstenen kelime sayısından oluşan cümle yazınız.

1 kelime

Geldim.

3 kelime

Ali elma yedi.

4 kelime

Ancam Ankara'dan dün geldi.

2 kelime

Annem uyumuş.

3 kelime

Kalemim ucu kırıldı.

5 kelime

Pazar günü geç kalkmayı severdi.

Cümleler daima büyük harfle başlar.

- Her gün spor yaparım.
- Sonra mutlaka banyo yaparım.

Yanlış yazılmış cümleleri düzelterip tekrar yazalım

Yanlış hal

Düzeltilmiş hal

babam yarın İzmir'e gelecek

Babam yarın İzmir'e gelecek

ahmetin kalemi yere düştü

Ahmet'in kalemi yere düştü

bisikletin rengi kırmızıydı

Bisikletin rengi kırmızıydı.

herkes, İbrahim'i seviyordu

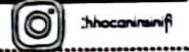
Herkes, İbrahim'i seviyordu.

evde yalnız kalmaktan hoşlanırdı

Evde yalnız kalmaktan hoşlanırdı.

alının parası bitti.

Ali'nin parası bitti.

Aşağıdaki metinde yer alan hataları bulup düzeltelim.

KARDEŞİM MEHMET

Kardeşim Mehmet daha yeni doğdu. Hastanede iken ben onu evde bekliyordum. Babam ve annem hastaneye gitmişler ben ise evde teyzem ile birlikte kalmıştım. Akşam saat 8'de babam eve telefon etti. Teyzem ile konuştular. Teyzem telefonu bana verdi. Babam bana bir tane erkek kardeşin oldu. Adını ise Mehmet koyduk dedi. Ben çok heyecanlanmıştım. İki gün sonra babam, annem ve yeni kardeşim Mehmet eve geldiler. Mehmet'i ilk gördüğümde çok güldüm. Küçük oyuncak bir bebeğe benziyordu. Sevdim. Şimdi bir an önce büyüye de beraber oynasak diye bekliyorum.

Kurallı Cümle: Kurallı cümlelerde eylem olan kelime cümlenin sonunda yer alır.

ÖRNEK:

Annem eve geldi. (kurallı cümle) ("Geldi" kelimesi cümlenin sonunda)

Aşağıda verilen cümlelerde kurallı cümle olanların sonundaki kutucuğa K yazınız.

Yarın ben de sinemaya geleceğim.	☒	Gelmedin okula bugün.	☐
Sokakta insanlar bağışıyorlardı.	☒	Gizem giydi pembe pantolon.	☐
Mira uzun boylu bir çocuktur.	☒	Ali de bugün bizimle geldi.	☒
Şanlıurfa sıcaktır çok.	☐	Lalar aldım çiçek pazarından.	☐
Bugün çok su içtim.	☒	Kardeşim gelecek bugün.	☐

Aşağıda karışık olarak verilen kelimeleri kurallı cümleler haline getirelim

çiçekler - ister - sevgi <u>Çiçekler sevgi ister</u>	Gelmedi-okula-Nehir <u>Nehir okula gelmedi</u>
Ali-gecek-bizimle-bugün <u>Ali bugün bizimle gelecek</u>	sokaktaki-kediyi-evine-götürdü-alp <u>Sokaktaki kediyi alıp evine götürdü.</u>
Çok-annem-fareden-korkuyormuş <u>Annem fareden çok korkuyormuş.</u>	Yıl - önümüzdeki - geziye - sınıfça - gideceğiz - Ankara'ya <u>Önümüzdeki yıl sınıfça Ankara'ya geziye gideceğiz.</u>
Döker-ağaçlar-yapraklarını-güzün <u>Ağaçlar yapraklarını güzün döker.</u>	hediye-kalemlerinden-hediye-tanesini-etmek-bir-sana-istiyorum <u>Hediye kalemlerinden bir tanesini sana hediye etmek istiyorum.</u>

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların cevaplayalım.

3-yorgun 2-ışten 1-geldim 4-bugün

1) Yukarıdaki kelimeler ile kurallı cümle oluşturursak sıralama nasıl olur?

A)3-4-2-1

B)4-2-3-1

C)4-3-2-1

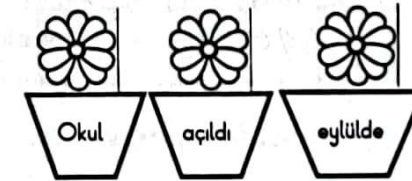
Annem çiçeklerini çok sevdi. Onlara hergün günaydın der sularını verirdi. Çiçekler bu sevgiden oldukça memnundu. Rengarenk çiçekleriyle etrafa güzellikler katıyorlardı.

2) Yukarıdaki metinde kaç tane cümle vardır?

A) 6

B) 5

C) 4

3) Yukarıdaki kelimeler ile kurallı cümle oluşturduğumuzda en son kelime hangisi olur?

A) okul

B) açıldı

C) eylülde

▲ Kalemlerini evde ● Melek unutmuş

4) Yukarıdaki kelimelerin kurallı bir cümle olması için sıralama nasıl olmalıdır?

A) ● ▲ ▲ ●

B) ● ▲ ● ▼

C) ▲ ● ▼ ●

Türkiye'nin başkenti Ankara'dır.

5) Yukarıdaki cümle kaç kelimedenden oluşmaktadır?

A)5

B)4

C)3

6) Yukarıdaki çocukların yaptığı eylemi hangi çocuk kurallı cümle şeklinde söylemiştir?

A) Atlıyor çocuklar ip.

B) Çocuklar atlıyor ip.

C) Çocuklar ip atlıyor.

7) Atakan cümlesini hangi kelimeyle doldurmalıdır?

- A) silerim B) yıkarım C) Firçalarım

Ablam balık havuzda gördü

8) Yukarıdaki kelimelerle oluşturacağımız kuralı cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balık ablam gördü havuzda.
B) Ablam balık havuzda gördü.
C) Ablam havuzda balık gördü.

Bugün çok susadım
1 2 3

9) Yukarıdaki altı çizili kelimelerden hangisi tek başına cümle olabilir?

- A) Bugün B) çok C) Susadım

" Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, insanların mutlu yaşadıkları bir köy varmış."

10) Yukarıdaki metin kaç tümceden oluşmaktadır?

- A) 1 B) 2 C) 3

:hhocaninsinifi

yaz bütün şarkı söylemiş

11) Yandaki sözcüklerden anlamlı bir cümle oluşturursak en başta hangi kelime olur?

- A) şarkı B) söylemiş C) bütün

12) Hangi seçenekteki kelimelerle anlamlı bir cümle yapılabilir?

- A) Kitap - zamanlarımızda - boş
B) çok-okudum-kitap-bugün
C) Blze - Burcu - dün - arkadaşım